

לקוטי תורה • פרשת שמעני • מאמר 1

לוייתן זה יצרת לשחק בו

”את הלוייתן הזה יצרת לשחק בו”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/shemini/1](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/shemini/1)

1 לוליתן זה יצרת לשחק בו. איתא במדרש רבה פ' שמיני פ' י"ג בהמות ולוליתן הם קניגון של צדיקים לעתיד לבא כו'

"את הלוליתן הזה יצרת לשחק בו". נאמר במדרש רבה, פרשת שמיני, פרק י"ג: "בהמות ולוליתן הם קניגון של צדיקים לעתיד לבוא" וכו'.

בהמות נותן ללוליתן בקרניו וקורעו ולוליתן נותן לבהמות בסנפיריו ונוחרו כו' ולא כך תנינן הכל שוחטין ובכל שוחטין ולעולם שוחטין חוץ ממגל קציר כו'

"בהמות נוגח ללוליתן בקרניו וקורעו, ולוליתן נוגח לבהמות בסנפיריו ונוחרו" וכו'. "וכי לא כך שנינו: 'הכול שוחטין, ובכל שוחטין, ולעולם שוחטין, חוץ ממגל קציר' וכו',

עד חדוש תורה מאתי תצא. שהקב"ה יתיר אז שחיטה זו שישחוט הלוליתן את הבהמה בסנפיריו.

עד "חידוש תורה מאתי תצא". [כלומר,] הקדוש ברוך הוא יתיר אז שחיטה זו, שהלוליתן ישחט את הבהמה בסנפיריו.

ובהמות אלו זהו ענין שור הבר (וכמ"ש בתרגום יונתן בתהלים ס"י נ' ע"פ בהמות בהררי אלף ותור בר כו' ועיין בב"ב [בבבא בתרא] דע"ד ב' ע"ה א').

ובהמות זה הוא ענין שור הבר. (כמו שכתוב בתרגום יונתן על תהלים, פרק 50, על הפסוק "בהמות בהררי אלף": "ותור בר" וכו'. ועיין בבא בתרא, דף 274 [ו] 75א).

ולהבין ענין קניגי זו דלוליתן עם שור הבר. הענין כי יש ב' מיני צדיקים. הא' אותן שהם בסתר שעבודתם ברוחניות פ"י בכוונת הלב לייחד יחודים עליונים ובבחינת עליות.

כדי להבין את ענין קניגון זה של הלוליתן עם שור הבר: יש שני סוגים של צדיקים. הראשונים הם אלה הנסתרים, שעבודתם רוחנית — כלומר, כוונת הלב לייחד יחודים עליונים ולהיות בבחינת עליות.

וכגון רשב"י [רבי שמעון בר יוחאי] כשהיה במערה י"ג שנה שבודאי לא היה יכול לקיים במעשה כמה מצות מעשיות

כמו רבי שמעון בר יוחאי, למשל, כשהיה במערה שלוש עשרה שנה, שבודאי לא היה יכול לקיים בפועל מצוות מעשיות רבות,

שהרי לא היו ניזונים רק מחרובא ועינא דמיא דאיברי להו אי"כ לא קיים אכילת מצה בפסח וקדוש על היין ואתרוג וסוכה כו'.

שהרי ניזונו רק מחרוב ומעין מים שנבראו להם. ואם כן, הוא לא קיים אכילת מצה בפסח, קידוש על היין, נטילת אתרוג, ישיבה בסוכה וכו'.

וכן האריז"ל [האריזי זכרוננו לברכה] היה ג"כ גם בבחינה זו (ר"ל [רצוה לומר] ע"ד מ"ש בזהר ח"ג [חלק ג'] (דקפ"ז ע"ב) ע"פ וידגו לרוב בקרב הארץ משא"כ שאר נוני ימא שאינן בארץ רק בים זהו ענין המלאכים כו'.

וכן גם האריז"ל היה בבחינה זו. (כלומר, בדומה למה שכתוב בזהר, חלק ג'), (דף קפ"ז ע"ב), על הפסוק "וידגו לרוב בקרב הארץ"; ואילו שאר דגי הים, שאינם ביבשה אלא בים, הם עניין המלאכים וכו'.

והבי' הם אותן צדיקים שהן בגילוי שעבודתם בגשמיות בקיום המצות מעשיות ושמחת בחגך שהוא ג"כ המשכת אורות עליונים מועדי הוי' והשמחה הוא הגילוי אור אי"ס ב"ה שנמשך ומתגלה

הסוג השני הוא הצדיקים הגלויים, שעבודתם היא בגשמיות: בקיום המצוות המעשיות וב"ושמחת בחגך", שגם הוא המשכה של אורות עליונים, "מועדי הוי'"; והשמחה היא גילוי אור אין סוף ברוך הוא, שנמשך ומתגלה.

(וכמשי"ל [וכמה שכתוב לעיל] כפי צו) והמשכה זו הוא ע"י המצוי [המצות / המצוה] בעובדא דוקא כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] שבזמן הבית אין שמחה אלא בבשר

(וכפי שנכתב לעיל בפרשת צו). והמשכה זו נעשית דווקא באמצעות המצוות שבעשייה בפועל, כפי שאמרו חז"ל שבזמן שבית המקדש היה קיים "אין שמחה אלא בבשר";

דהיינו מצות שלמי שמחה שהיו מביאים בכל יו"ט [יום טוב] כו' ועכשיו אין שמחה אלא ביין וכדלקמן.

כלומר, במצוות שלמי שמחה שהיו מקריבים בכל יום טוב וכו'; "ועכשיו אין שמחה אלא ביין", כפי שיתבאר להלן.

ועיקר ההמשכות בפסח ע"י מצה ובשבועות ע"י מ"ת [מתן תורה] ובסוכות ע"י סוכה ולולב ומיניו ובלעדי זה אי"א להמשיך כלל

עיקר ההמשכות בחג הפסח הוא באמצעות המצה, בחג השבועות באמצעות מתן תורה, ובחג הסוכות באמצעות הסוכה והלולב ומיניו. בלעדי זאת אי אפשר להמשיך כלל.

(אבל רשב"י [רבי שמעון בר יוחאי] שהיה מבחינת לויתן ונוני ימא דאזלין ביבשתא כנ"ל המשיך ההמשכות כשהיה במערה ע"י יחודים ועליות כו' כנ"ל).

(אבל רבי שמעון בר יוחאי, שהיה מבחינת לווייתן ו"נוני ימא דאזלין ביבשתא", כפי שנזכר לעיל, המשיך את ההמשכות כשהיה במערה באמצעות ייחודים ועליות וכו', כפי שנזכר לעיל).

והנה באמת אי אפשר להגיע (אן רירען בל"א [בלשון אשכנז]) אלקותו ית' ע"י עבודה הגשמיות אלא ע"י עבודה רוחניות

והנה, באמת אי אפשר להגיע (ביידיש: "אן רירן", כלומר לגעת) באלקותו יתברך באמצעות עבודה גשמית, אלא רק באמצעות עבודה רוחנית

של הצדיקים הנ"ל והם נקראים נוני ימא כדגים אלו שהים מכסה עליהם כך הם מבחינת עלמא דאתכסיא וישנם בכל דור ודור שהם צדיקים שבסתר כו'

של הצדיקים הנ"ל. הם נקראים "נוני ימא", דגי הים: כשם שהים מכסה את הדגים, כך הם מבחינת עלמא דאתכסיא, העולם המכוסה. הם מצויים בכל דור ודור, והם הצדיקים הנסתרים וכו'.

והם המחברים העולמות לא"ס ב"ה (וע"ד שאמרו דוד היה מחבר תורה שלמעלה בהקב"ה) וזהו ענין לויתן שהוא לשון התחברות כמו הפעם ילוה אישי אלי כו'

והם המחברים את העולמות לאין סוף ברוך הוא (בדומה למה שאמרו: "דוד היה מחבר תורה שלמעלה בהקב"ה"). וזהו עניינו של "לווייתן", לשון חיבור, כמו "הפעם ילוה אישי אלי" וכו'.

(הג"ה [הגהה]) (ע"י פ"ק [פרק קמא] דע"ז [דעבודה זרה] ד"ג ע"ב רביעית יושב ומשחק עם לויתן שנאמר לויתן זה יצרת כו' וע"י בשמות רבה פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] דקל"ב ב' מענין לויתן זה כו'

(הגהה:)) (ראו בפרק הראשון של עבודה זרה, דף ג ע"ב: "ברביעית יושב ומשחק עם לווייתן, שנאמר: 'לווייתן זה יצרת' וכו'". וראו שמות רבה, פרשה ט"ו, דף קל"ב ע"ב, בענין "לווייתן זה" וכו';

ובזח"א [ובזהר חלק א] ויחי דרמ"ז א' שמות י"א ע"ב בשלח ד"נ ע"ב אחרי דני"ח ע"א שלח קע"ד א' וע"י בעמה"מ [בעמק המלך] שי"ד פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] דפ"ד ע"ג [עמוד ג']

וכן בזהר, חלק א, ויחי, דף רמ"ז ע"א; שמות, י"א ע"ב; בשלח, דף נ' ע"ב; אחרי, דף נ"ח ע"א; שלח, דף קע"ד ע"א. וראו עמק המלך, שער י"ד, פרק י"ד, דף פ"ד, טור ג.)

והנה בג' שעות רביעיות הוא נקרא סמוך למנחה כדאיתא בגמ' [בגמרא] ר"פ ערבי פסחים ויצחק תיקן תפלת המנחה וידוע דיצחק הוא לשון צחוק וצחוק כמ"ש צחוק עשה לי אלקים וכמ"ש מזה בד"ה ושכתי בשלום.

והנה, שלוש השעות האחרונות נקראות "סמוך למנחה", כמובא בגמרא בתחילת פרק ערבי פסחים; ויצחק תיקן את תפילת מנחה. ידוע שהשם "יצחק" קשור לצחוק ולשחוק, כמו שנאמר: "צחוק עשה לי אלקים"; וכפי שמבואר על כך במאמר הפותח במילים "ושכתי בשלום".

ולכן אז יושב ומשחק עם לויתן כו' ועמ"ש בפ"י מנחה בד"ה ויקח מן הבא בידו מנחה כו' גם כי יצחק חפר בארות שהוא ענין העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] ועיין בפ' תולדות (דקמ"א סע"א [סוף עמוד א]),

ולכן באותה שעה הוא "יושב ומשחק עם הלווייתן" וכו'. וראו מה שנכתב על פירוש המילה "מנחה" במאמר הפותח במילים "ויקח מן הבא בידו מנחה" וכו'. כמו כן, יצחק חפר בארות, וענין זה הוא העלאת מ"ן; וראו בפרשת תולדות (דף קמ"א סוף ע"א),

והנה מבואר במ"א ענין הנזכר בגמרא (רפ"ו דברכות) דפ' והיה אם שמוע לא נקרא עדיין עושים רצונו של מקום כדבעי (ע"ש בתוספות)

והנה, במקום אחר מבואר העניין הנזכר בגמרא (בתחילת פרק ו' של ברכות), שהפרשה "והיה אם שמוע" עדיין אינה נחשבת לעשיית רצונו של מקום כראוי (ראו שם בתוספות).

והיינו לפי שלא נאמר בה בכל מאדך כמו בפ' שמע דהיינו שלהיות ההמשכה והגילוי מסוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין] שזהו הנקרא עושיין רש"מ [רצונו של מקום].

והטעם הוא מפני שלא נאמר בה "בכל מאדך", כפי שנאמר בפרשת "שמע". כלומר, כדי שתהיה המשכה וגילוי של האור הסובב כל עלמין בתוך האור ממלא כל עלמין — וזהו הנקרא "עושים רצונו של מקום",

זהו דוקא ע"י בכל מאדך בלי גבול כו' וזהו הבחינה הנזכר כאן שלהגיע ולהמשיך בחינת הפעם ילוה כו'

הדבר נעשה דווקא על ידי "בכל מאדך", בלי גבול וכו'. וזו הבחינה הנזכרת כאן — להגיע ולהמשיך את בחינת "הפעם ילוה" וכו',

זהו ע"י העבודה הרוחנית של הצדיקים הנקראים נוני ימא משא"כ בלא בחינת ככל מאדך אף שנאמר והיה אם שמוע תשמעו כו' כנ"ל.

וזה נעשה באמצעות העבודה הרוחנית של הצדיקים, הנקראים "נוני ימא", "דגי הים"; אך לא כך כשאין את הבחינה של "בכל מאדך", אף שנאמר "והיה אם שמוע תשמעו" וכו', כאמור לעיל.

ועד"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ק [פרק קמא] דע"ז (שם) משחרב בהמ"ק [בית המקדש] אין שחוק כו' וכמ"ש בפי תרומה (קס"ו ב)

ועל דרך זה אמרו חז"ל בפרק הראשון של עבודה זרה (שם): "משחרב בית המקדש אין שחוק" וכו'; וכפי שנכתב בפרשת תרומה (קס"ו ב).

בענין ונהר יחרב ויבש ובבראשית (ד"ו ע"ב) ומ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] שם (ד"ו א') גבי לרחוק דא יעקב.

בענין "ונהר יחרב ויבש"; ובבראשית (ד"ו ע"ב); וכן מה שכתב הרמ"ז שם (ד"ו א') בענין "לרחוק — דא יעקב".

ועו"ל [ועוד יש לומר] בזה עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בכהאריז"ל [בכתבי האריז"ל] שע"י תומ"צ [תורה ומצות]

ממשיכים ייחוד ז"ל [זעיר אנפין ונוקבא] אבל להמשיך ייחוד או"א [אבא ואימא] שהוא המשכת אור חדש מא"ס

ב"ה הוא ע"י מס"נ [מסירות נפש] דייקא

ועוד אפשר לבאר זאת על פי הכתוב בכתבי האריז"ל: שעל ידי תורה ומצוות ממשיכים את ייחוד ז"א ונוקבא, אך המשכת ייחוד אבא ואמא, שהיא המשכת אור חדש מאין סוף ברוך הוא, נעשית דווקא על ידי מסירות נפש.

וזהו ענין ק"ש [קריאת שמע] למסור נפשו באחד ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ונקדשתי בתוך בני ישראל כפי אמור

וזהו ענין קריאת שמע — למסור את נפשו ב"אחד". ועיינו במה שנכתב על כך בביאור לפסוק "ונקדשתי בתוך בני ישראל" בפרשת אמור.

וזהו הפי' מ"ש כאן שהמשכה זו הוא דוקא ע"י עבודה רוחנית שמבחינת לויטן דהיינו חיבור היש לאין כו'

וזהו פירוש הנאמר כאן, שהמשכה זו נעשית דווקא על ידי עבודה רוחנית שהיא מבחינת לויטן, כלומר, חיבור היש לאין וכו'.

בבחינת מס"נ [מסירות נפש] באחד ועי"ז ממשיכים להיות ילוח אישי אלי (ועמ"ש סדי"ה וללכך שתי בנות בענין ילוח אישי ובד"ה נשא את ראש בני גרשון).

בבחינת מסירות נפש ב"אחד", ועל ידי כך ממשיכים את המצב של "ילוח אישי אלי". (ועי"נו במה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "וללכך שתי בנות" בענין "ילוח אישי", ובמאמר המתחיל "נשא את ראש בני גרשון").

גם י"ל [יש לומר] פי עבודה רוחניות דנשמות שמבחינת לויתן ע"ד מ"ש בש"ע א"ח [אורח חיים] (סי' צ"ח ס"א) עוד אפשר לומר שפירוש העבודה הרוחנית של הנשמות שהן מבחינת לויתן הוא על דרך הכתוב בשולחן ערוך, אורח חיים (סימן צ"ח, סעיף א):

שהתפשטות הגשמיות קרוב למעלת הנבואה כו' וכענין המבואר בפע"ח [בפרי עץ חיים] שט"ז פ"א על האריז"ל [האריז"ל זכרנו לברכה] אם הייתי דורש שמונים שנים כו'.

שהתפשטות הגשמיות קרובה למעלת הנבואה וכו'; ועל דרך הענין המבואר בפרי עץ חיים, שער ט"ז, פרק א', על האריז"ל: "אילו הייתי דורש שמונים שנה" וכו'.

והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] משחרב בהמ"ק [בית המקדש] אין שחוק כו' ברביעיות מאי עביד יושב ומלמד תינוקות של בית רבן תורה

והנה אמרו חז"ל: "משחרב בית המקדש אין שחוק" וכו'. "ברביעיות, מה הוא עושה? יושב ומלמד תורה לתינוקות של בית רבן".

(ועי"ן מ"ש במקום אחר על פסוק וכל בניך למודי הוי' ועי"ן בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך כרובים וכרוב היינו כרביא. ועמ"ש בד"ה מי יתנך כאח לי ועמ"ש בפ' ויצא קנ"ו ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם) ע"כ הג"ה [הגהה].

(וראו מה שנכתב במקום אחר על הפסוק "וכל בניך למודי הוי'". וראו פרדס, בערכי הכינויים, בערך "כרובים"; ו"כרוב" פירושו "כמו ילד". וראו מה שנכתב במאמר המתחיל "מי יתנך כאח לי", וכן מה שנכתב בפרשת ויצא, קנו, ובמקדש מלך שם.) כאן מסתיימת ההגהה.

אך להיות כי העוה"ז הוא גשמי לכן צריך לצדיקים שעבודתם בגשמיות לקיים מצות מעשיות והוא שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] עמוד אי וצדיק שמו שעליו העולם עומד,

אולם, מאחר שהעולם הזה גשמי, יש צורך גם בצדיקים שעבודתם היא בגשמיות, בקיום מצוות מעשיות. זהו שאמרו חז"ל: "עמוד אחד, וצדיק שמו", שעליו עומד העולם.

(ועמ"ש בד"ה אשירה להוי' ועמ"ש בביאור ע"פ וקבל היהודים וע"פ טובה הארץ מאד מאד). וכל מה שיש ביבשה יש בים כי באמת צ"ל הא והא.

(וראו מה שנכתב במאמר המתחיל "אשירה להוי'", ובביאור על הפסוק "וקבל היהודים", וכן על הפסוק "טובה הארץ מאד מאד"). ו"כל מה שיש ביבשה יש בים", כי באמת צריכים להיות גם זה וגם זה.

כי הנה הילוך הצדיקים הנק' נוני ימא היא נפלאה וגבוה מאד כמו עד"מ הדגים ששטים בים כך הם שטים ובטיסה אחת מגיע למעלה מעלה וגדולה הרבה מעבודת הצדיקים שבגשמיות שמחה בבשר כו' שהכל למטה במדרגה.

שהרי תנועתם של הצדיקים הנקראים "דגי הים" נפלאה ונעלית מאוד. כשם שהדגים, למשל, שוחים בים, כך הם שטים, ובמעוף אחד מגיעים למעלה מעלה; עבודתם נעלית הרבה יותר מעבודת הצדיקים שבגשמיות, כגון שמחה בבשר וכו', שכל אלה במדרגה נמוכה יותר.

משא"כ הילוכם שהוא כמשל דג הים ששט מקצה העולם ועד קצהו כך הילוכם ברוחניות בטיסה אחת (מיט איין שו"פ בל"א [בלשון אשכנז])

ואילו תנועתם דומה לדג הים השוחה מקצה העולם ועד קצהו; כך תנועתם ברוחניות היא במעוף אחד (ביידיש: מיט איין שו"פ ["בדחיפה אחת"]),

עולים ומגיעים למעלה מעלה ואין זה כלל בבחי' התלהבות ורתיחת הדמים כמו עבודת הצדיקים הנ"ל שבגשמיות שמחה בבשר שמחה ביין בחי' רשפי אש ושלהבת כו'

הם מתעלים ומגיעים למעלה מעלה. אין זו כלל בחינה של התלהבות ורתיחת הדמים, כמו עבודת הצדיקים הנזכרים לעיל, שעובדים בגשמיות — שמחה בבשר, שמחה ביין, בחינת "רשפי אש" ולהבה וכו';

אלא אדרבה בקרירות הדמים ובנחת (ועמ"ש בבה"ז [בביאורי הזהר] וירא) (ק"ב א') ע"פ וגם אמנה אחותי בת אבי היא כו'

אלא להפך, בקרירות הדמים ובנחת. (וראו מה שנכתב בביאורי הזהר, וירא, קיב ע"א, על הפסוק "וגם אמנה אחותי בת אבי היא" וכו',

ומ"ש בד"ה בהעלותך את הנרות בענין חייך שלך גדול משלהם ובטיסה אחת מגיעים למעלה מעלה כו' כנ"ל.

ומה שכתוב במאמר המתחיל "בהעלותך את הנרות", בעניין "חייך, שלך גדול משלהם", ושבתעופה אחת מגיעים למעלה מעלה וכו', כנזכר לעיל.

וא"א לבאר דבר זה בדיבור איך ומה הוא. ולכן לא קיים רשב"י [רבי שמעון בר יוחאי] בהיותו במערה כמה מצות מעשיות כנ"ל

אי אפשר להסביר את העניין הזה בדיבור — כיצד הוא ומהו. לכן רבי שמעון בר יוחאי, בהיותו במערה, לא קיים כמה מצוות מעשיות, כנזכר לעיל;

אלא הכל ברוחניות למעלה מבחי' שמחה בבשר כו'. וזהו ענין סנפיריו של הלויתן (הנקי פלו"ש פער"ן) שבהם הוא שט מן הקצה כו'.

אלא הכול היה ברוחניות, למעלה מבחינת שמחה בבשר וכו'. וזהו ענין סנפיריו של הלויתן (הנקראים "פלוש פדער"ן), שבעזרתם הוא שוחה מקצה לקצה וכו'.

ולכן העולם כולו עומד על לויתן שמקיף כל העולם כנודע בדברי רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה]. ולעתיד הלויתן יעשה מלחמה עם שור הבר וישחטנו בסנפיריו.

לכן העולם כולו עומד על הלויתן, המקיף את העולם כולו, כידוע מדברי חז"ל. ולעתיד לבוא יילחם הלויתן בשור הבר וישחט אותו בסנפיריו.

כי הנה עבודת הצדיקים שבבחי' השנית נק' שור הבר פני שור מהשמאל אלא שהוא בר וזך כו' הנה עבודת הצדיקים שבבחינה השנייה נקראת "שור הבר" — "פני שור מהשמאל", אלא שהוא "בר", טהור ומזוכך וכו'.

כי הנה גם עבודתם במעשה גשמיות כמו ושמחת בחגך דיו"ט [דיום טוב] ואין שמחה אלא בבשר כו' שהרי גם עבודתם במעשה גשמי, כגון "ושמחת בחגך" ביום טוב, ו"אין שמחה אלא בבשר" וכו',

אינו כפשוטו שיאכל בשר השור למלאות בטנו ח"ו [חס ושלום] וישיש בו אלא בחי' העלאות כענין שלמי שמחה מבשר גשמי.

אינה כפשוטה, שיאכלו את בשר השור כדי למלא את בטנם, חס ושלום, וישמחו בו; אלא זו בחינת העלאות ניצוצות, בדומה לשלמי שמחה מבשר גשמי,

שהיה בזמן בהמ"ק [בית המקדש] שהיו ריח ניחוח ממש לה' ועד"ז הוא שמחה בבשר יו"ט [יום טוב] וכמ"ש וישמחו בכך כו' כך דייקא אלא שהוא לשון בקשה מפני שחבר בית מקדשנו כו'.

שהיו בזמן בית המקדש, אז היו ממש "ריח ניחוח לה'". וכעין זה היא השמחה בבשר של יום טוב, וכמו שכתוב "וישמחו בכך וכו' — "בך" דווקא; אלא שזה נאמר בלשון בקשה, מפני שנחבר בית מקדשנו וכו'.

2 וזה נקי שור הבר מלשון בר לבב פי בשר זך ובר דהיינו שמחה להי הנולד מזה ברשפי אש והתלהבות כו'.

זה נקרא "שור הבר", מלשון "בר לבב", כלומר בשר זך וטהור; היינו השמחה בהי שנולדת מכך, ברשפי אש ובהתלהבות וכו'.

אלא שאעפ"כ [שאף על פי כן] מילתא זוטרתי היא לגבי הילוך הנפלא של הצדיקים הנקי לויתן לפי שבא מדבר גשמי ובעל גבול כו'

אף על פי כן, זהו עניין קטן לעומת התנועה הנפלאה של הצדיקים הנקראים לויתן, מפני שהיא נובעת מדבר גשמי ומוגבל וכו';

משא"כ ההילוך שלהם שבטיסה אחת בקרירות ובנחת מגיעים למעלה מעלה שהיא גדולה יותר לאין קץ ולכן הלויתן ישחוט את שור הבר.

ואילו תנועתם, שבה הם מגיעים למעלה מעלה בתעופה אחת, בקרירות ובנחת, גדולה לאין ערוך. לכן הלויתן ישחט את שור הבר.

פי' שיעלה אותו ע"י הטיסה שלו וזהו בסנפיריו שבהם ועל ידם עיקר העליה שלו כו'

כלומר, הוא יעלה אותו באמצעות מעופו. זו [הכוונה במילים] "בסנפיריו", שכן בהם ובאמצעותם עיקר העלייה שלו וכו',

שזהו למעלה מכחם עצמם של הצדיקים הנקי שור הבר (וע' בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך לויתן מענין הסנפירים).

וזה למעלה מכוחם של הצדיקים הנקראים שור הבר בכוחות עצמם. (ועיינו בפרדס, בערכי הכינויים, בערך "לויתן", בעניין הסנפירים.)

אך באמת גם שור הבר יעלה את הלויתן כי בבחי' אחת עבודתם נעלית יותר אף

אך לאמיתו של דבר, גם שור הבר יעלה את הלויתן, שכן מבחינה אחת עבודתם נעלית יותר, אף על פי

שהיא בבחי' עבודה גשמיית [גשמיים] הרי כן צ"ל ע"פ התורה ושמחת בחגך ואין שמחה אלא בבשר ויין כו' ומצד זה יעלה הוא אותו.

שהיא בבחינת עבודה גשמית, שהרי כך התורה מצווה: "ושמחת בחגך", ו"אין שמחה אלא בבשר ויין" וכו'. ומצד זה הוא יעלה אותו.

וזה יראה הקב"ה לעי"ל [לעתיד לבוא] לצדיקים כללות עבודתם כהאי עלמא ששניהם כא' [כאחד] טובים כהא האי עדיף ובהא האי עדיף.

וזה מה שהקדוש ברוך הוא יראה לצדיקים לעתיד לבוא: את כלל עבודתם בעולם הזה, ששניהם טובים כאחד — בעניין זה זה עדיף, ובעניין זה זה עדיף.

(הג"ה [הגהה]. עוי"ל [עוד יש לומר] שנקרא שור הבר ע"ד ורב תבואות בכח שור ומימי לא קראתי לשורי שורי אלא לשורי שדי והתורה נק' ראשית תבואתה וכ"ז [וכל זה] נמשך בכח שור ע"כ נק' צדיקים אלו ע"ש שור הבר.

(הגהה: אפשר לומר עוד שהוא נקרא שור הבר, על דרך "ורב תבואות בכוח שור", ו"מימי לא קראתי לשורי שורי, אלא לשורי שדי"; והתורה נקראת "ראשית תבואתה", וכל זה נמשך בכוח השור. לכן צדיקים אלו נקראים על שם שור הבר.

ועוי"ל [ועוד יש לומר] דהנה מבואר לעיל דבחי' צדיקים אלו זהו ענין עמוד א' וצדיק שמו כו' וזהו בחי' יוסף הצדיק והוא נק' שור כמ"ש בכור שורו הדר לו) (וכמ"ש בזוהר פ' שמיני דל"ח ב' ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם) ע"כ הג"ה [הגהה].

אפשר לומר עוד: הוסבר לעיל שהבחינה של צדיקים אלו היא ענין "עמוד אחד, וצדיק שמו" וכו'; וזוהי בחינת יוסף הצדיק, והוא נקרא שור, ככתוב: "בכור שורו הדר לו". (וכך כתוב בזוהר, פרשת שמיני, דף ל"ח ע"ב, ובמקדש מלך שם.) סוף ההגהה.

והנה הלויתן ישחוט את שור הבר בסנפיריו אף שכהיום שחיטה כזו פגומה גמורה היא מחמת ההפסק כו' אבל לעתיד צ"ל כן דוקא.

והנה, הלויתן ישחט את שור הבר בסנפיריו, אף שכיום שחיטה כזאת פגומה לחלוטין מחמת ההפסק וכו'; אבל לעתיד לבוא דווקא כך צריך להיות.

כי ענין השחיטה זו היא בחי' עליות שור הבר למעלה מעלה ע"י הלויתן המעלהו בסנפיריו. ולכן צ"ל הפסק בינתיים שהרי א"א להיות כל העליי' [העלייה] בבת אחת.

כי ענין השחיטה הזאת הוא בחינת עלייתו של שור הבר למעלה מעלה באמצעות הלויתן, המעלה אותו בסנפיריו. לכן צריך להיות הפסק באמצע, שהרי אי אפשר שכל העלייה תתרחש בבת אחת,

כנודע שיש כמה היכלות היכל הזכות היכל הרצון כו' וא"א להיות כל העליות בפעם א' אלא הפסק בין היכל להיכל

כידוע שיש כמה היכלות, היכל הזכות, היכל הרצון וכו', ואי אפשר שכל העליות יתרחשו בפעם אחת; אלא יש הפסק בין היכל להיכל.

ולכן יתיר הקב"ה פגימה זו (ועיין מ"ש במ"א בענין עליית התפלה דרך ההיכלות עליונים כו' בביאור ענין מזוזה מימין וממש"ש [וממה שכתוב שם] יובן גם כאן). והנה שור הבר יעלה את הלויתן ע"י שידקרנו בקרניו:

ולכן הקב"ה יתיר פגימה זו. (ועיינו כמה שנכתב במקום אחר בענין עליית התפילה דרך ההיכלות העליונים וכו', בביאור ענין "מזוזה מימין"; ומה שנכתב שם יובן גם כאן). והנה, שור הבר יעלה את הלויתן בכך שידקור אותו בקרניו:

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/shemini/1

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק